

PAPUK
Park prirode
Nature park

JAVNA USTANOVA "PARK PRIRODE PAPUK"

A Trg Gospe Voćinske bb, 33522 Voćin

T +385 34 313 030

F +385 (0)34 313 027

E kontakt@pp-papuk.hr

W www.pp-papuk.hr

IBAN HR452360001101461332

OIB 09100391705

KLASA: 641-01/19-02/01
UR.BROJ: 2189/82-03/19-01
U Velikoj, 26. veljače 2019.

Slijedom Godišnjeg programa zaštite, očuvanja, održavanja, korištenja i promicanja Parka prirode Papuk za 2019. godinu, i suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša i energetike od 6. veljače 2019. godine (KLASA: 612-07/18-23/30, URBROJ: 517-05-2-1-19-4) na isti, Javna ustanova Park prirode Papuk upućuje

**Javni poziv za prikupljanje ponuda za znanstvena istraživanja
i monitoring u Parku prirode Papuk u 2019. godini,
Zaštita i očuvanje biološke raznolikosti vrsta i značajnih staništa**

Istraživanje distribucije i stanja vrsta endemskih puževa *Graziana slavonica* i *Graziana papukensis* u Parku prirode Papuk

Radoman je 1975. godine s Papuka opisao 2 vrste endemskih puževa: ***Graziana slavonica*** koja je izraziti stenoendem, a pronašao ju je samo u izvorišnom toku Jankovačkog potoka na Jankovcu, te vrstu ***Graziana papukensis*** koju je također pronašao na izvorišnom toku Jankovačkog potoka i na još samo 4 lokacije na Papuku. Nakon otkrića, vrste se nije detaljnije istraživalo i ne postoje radovi posvećeni samo ovim vrstama. Kako je Jankovac područje najvećeg turističkog toka u Parku prirode Papuk, a ljudi se učestalo kreću po staništu navedenih vrsta, pretpostavlja se da su navedene vrste potencijalno ugrožene ljudskim aktivnostima. U sklopu budućih aktivnosti Javne ustanove predviđeno je istraživanje distribucije i određivanje stanja vrsta roda *Graziana* unutar Parka prirode Papuk.

Financijski okvir koji je predviđen za aktivnost je 20 000 kn. (bez PDV-a).

Istraživanje lišajeva u Parku prirode Papuk

Lišajevi su jedna od skupina koja je sveprisutna, ali pri nedostatku stručnjaka ujedno je jedna od najslabije istraženih. Također su vrlo važan bioindikator, tj. različite vrste indikator su stanja okoliša.

Zapisi o istraživanju lišajeva na Papuku postoje od

19. stoljeća, a posljednja su se vršila prije više od 10 godina (Labak 2007, 2011.) Raznolikost šumskih ekosustava (koji čine 95% površine Parka prirode Papuk) pogoduje raznolikosti epifitskih lišajeva koji rastu na drveću, grmlju i mahovinama, dok su terikolni lišajevi vezani za tlo. Potvrđena je prisutnost rijetke i ugrožene vrste, plućnjaka (*Lobarina pulmonaria*), pokazatelja očuvanih šumskih ekosustava kao i još rjeđeg bliskog rođaka *Lobarina scrobiculata*.

Terenska istraživanja radi sakupljanja lišajskog materijala trebaju obuhvatiti barem sljedeće lokalitete: Svinjarevac, Zvečevo, Gudnoga, Sekulinačke planine, Tisovac i Lapjak. Jedino poznato nalazište lišajske vrste *Sticta sylvatica* u Hrvatskoj je područje koje je Stoitzner opisao: Brzaja kraj Zvečeva. Očuvani primjerak čuva se u herbariju Prirodoslovnog muzeja u Beču. Stoga će istraživanje biti usmjereno ka ponovnom nalazu i potvrdi prisutnosti ovog lišaja.

Provedba opisanog istraživanja doprinijet će potpunijem poznavanju raznolikosti i stanja lišajske flore, kao dijelu ukupne bioraznolikosti Parka prirode Papuk i Republike Hrvatske.

Nakon više od desetljeća od zadnjega istraživanja, dobit će se i uvid u stanje staništa te evidentirati eventualne promjene.

Financijski okvir koji je predviđen za aktivnost je 20 000 kn. (bez PDV-a).

Pregled populacije srednjih i velikih sisavaca na području Parka prirode Papuk

Biološka istraživanja srednjih i velikih sisavaca na Parku prirode Papuk vrlo su oskudna. Osim radova koji navode općenite podatke o prisutnosti vrsta na području Papuka, točno stanje i distribucija nisu poznati.

Monitoring je potrebno izvršiti putem neinvazivnih metoda praćenja koja su pogodna za sisavce. Za procjenu veličine populacije trebaju se koristiti metode prikupljanja podataka preko znakova prisutnosti kao što su tragovi, dlaka, izmet i znakovi hranjenja. Ova metoda omogućuje relativno brzo uzrokovanje velikih površina. Uz znakove potrebno je pratiti prisutnosti populacije foto kamerama. Foto kamere će dati podatke o prisutnosti, mogućem broju jedinki, podatke o korištenju prostora i aktivnosti sisavaca na tom području. Velika prednost fotokamera je u tome što mogu prikupiti vrlo kvalitetne podatke bez da se životinja mora uhvatiti i bez prisutnosti istraživača, a uz to podaci mogu biti pregledani i od strane drugih istraživača. Pošto se vuk počeo povremeno pojavljivati na području parka (temeljeno na podacima o šteti na domaćim životinjama) navedene metode dati će podatke i o mogućoj prisutnosti populacije vukova. Kombinacija foto kamera i bilježenja tragova aktivnosti daje potpuniji pregled sisavaca na području Parka Prirode. Potrebno je postaviti deset drvenih štapova za uzrokovanje dlake divlje mačke. Štapove za sakupljanje dlake treba postaviti ispred postavljenih foto kamera kako bi se DNA mogao povezati sa morfoloških značajkama zabilježene jedinke.

Financijski okvir koji je predviđen za aktivnost je 20 000 kn. (bez PDV-a).

Geologija Papuka u vinu II

Papuk je geološki najraznolikija planina u Hrvatskoj, a raznolikost geologije direktno je vezana za veliku bioraznolikost, ali i za kulturno nasljeđe jer su različite kulture koristile sirovine u svakodnevnom životu, a vrsta podloge mogla je utjecati na vrstu i kvalitetu uzgajanih biljnih kultura. Južni obronci Papuka također su poznati po tradiciji uzgajanja vinove loze, a ovim projektom pokušalo se znanstveno kvantificirati utjecaj podloge na kvalitetu i okus vina. Vezi koja je u neku ruku očita no u kojoj kada se razgrnu općenite konstatacije ima puno znanstvenih i stručnih nepoznanica ali i predrasuda poput npr. „okusa minerala u vinu“. Kako bi se povezala geološka i geokemijska komponenta sa vinom, JU PP Papuk je s vanjskim suradnjama tijekom 2018. provela prvu fazu dvogodišnjeg projekta koji je postavio temelje veze geologije i vina u Geoparku. U drugoj fazi projekta, tijekom 2019. ugovoreni Izvršitelj bi trebao analizirati kemijski sastav geološke podloge-stijena, tala te kemizam u proizvedenom vinu dobiti usporedbu/poveznicu geologije i vina.

Kao suradnike u projektu uključiti će se Veleučilište u Požegi te Vinariju Vlado Krauthaker. Odrediti će se mikrolokaliteti u vinogradima na podlogama izgrađenim od paleozojskih metamorfita gdje će se uzimati uzorci stijena i tla te analizirati kemijski sastav prisutnih elemenata, a isto tako u tom dijelu vinograda će se nakon berbe i njegovanja vina na njemu odrediti isto tako kemizam. Zbog toga što se sorte vinove loze za proizvodnju crnih vina sade više (tanji pokrov tla) analizirati će vino merlot na različitim pozicijama kod različitih vinara.

Financijski okvir koji je predviđen za aktivnost je 20 000 kn. (bez PDV-a).

Sekulinačke planine

Posebni rezervat šumske vegetacije Sekulinačke planine jedno je od nekoliko dodatno zaštićenih područja unutar Parka prirode Papuk. Nalazi se u teže pristupačnom dijelu Papuka i vjerojatno je zbog toga jedan od najslabije istraženih njegovih dijelova. Oko 150 godina stara šuma bukve i jele zaštićena je 1966. godine, a zauzima površinu od 8 hektara. Šumskih je oaza prašumskoga tipa na Papuku ostalo vrlo malo pa je to područje, zbog

starosti šume, iznimno važno za biološku raznolikost. Područje je slabo istraživano, no malobrojna istraživanja koja su se provodila potvrdila su biološku zanimljivost i važnost ovog područja kao npr. istraživanje gljiva 2006. (Tkalčec, Matočec, Kušan, Mešić 2006). S ciljem bolje istraženosti Sekulinačke planine, JU Park prirode Papuk u ovoj godini ugovoriti će vanjske suradnike istraživače koji će istražiti vegetaciju, floru, saproksilne kukce i ptice te sumirati stanje posebnog rezervata osvrćući se na sva prethodna istraživanja. Izvještaj treba rezultirati ocjenom stanja obzirom na status zaštite posebnog rezervata te preporuke za buduće aktivnosti praćenja stanja i eventualnih mjera zaštite.

Financijski okvir koji je predviđen za aktivnost je 20 000 kn. (bez PDV-a).

Monitoring potočne mrene (*Barbus balcanicus*) unutar Parka prirode Papuk/ područja ekološke mreže HR1000040 Papuk

Potočna mrena (*Barbus balcanicus*) prioritetna je vrsta prema Direktivi o staništima Europske Unije. To je najbrojnija vrsta ribe unutar Parka prirode. Vrstu se istraživalo prilikom nekoliko prethodnih općenitih ihtioloških istraživanja, a najviše tijekom 2015. kada se kartiralo nalazišta. Sada je potrebno vršiti monitoring na kojemu će se odrediti prisutnost i stanje vrste na barem 27 lokacija koje su određene prilikom kartiranja 2015.

Financijski okvir koji je predviđen za aktivnost je 20 000 kn. (bez PDV-a).

Jedan ponuditelj može poslati ponudu za jedno ili više istraživanja.

Ponuda treba sadržavati: Ime ponuditelja sa referencama dosadašnjih znanstvenih istraživanja, ime voditelja projekta i suradnika, naznačenu metodologiju istraživanja te troškovnik projekta.

Ponudu je potrebno dostaviti do 12.03.2019. godine putem elektroničke pošte te u slučaju odabira istraživača, originalnu ponudu ovjerenu poštom. Sa odabranim ponuditeljima će se potpisati ugovor o izvođenju radova gdje će pobliže biti definirana sva prava i obveze naručitelja i ponuditelja.

Za eventualne dodatne informacije i pojašnjenja molimo kontaktirajte nas na broj 098/497-561, Goran Radonić, dipl.ing.geol., stručni voditelj JU PP Papuk.

Ravnatelj:

Alen Jurenac, mag.ing.agr.